

שלחו להדפסה

קלאסי

פסטיבל קול המוזיקה: חוויה גלילית מושלמת

בזכות תכנים משובחים ובלתי מתחנפים ושילוב של אמנים גדולים ומוזיקאים צעירים מצטיינים, פסטיבל קול המוזיקה בגליל העליון שנערך בכפר בלום רשם הצלחה גדולה מרב יודילוביץ'

פסטיבל "קול המוזיקה בגליל העליון" שנעל היום (שבת) בצהריים בכפר בלום, רשם השנה הצלחה גדולה מהרגיל. תוכניתו המוזיקלית שכללה באופן מפתיע לא מעט הימורים שצלחו, מעידה על מוכנותו של המנהל האמנותי החדש של הפסטיבל, צבי פלסר, לקחת על עצמו סיכונים מחושבים כדוגמת הפקות מקור, על מנת להוביל את הפסטיבל הוותיק למחוזות חדשים.

• עוד תרבות גם בפייסבוק של ynet תרבות ובידור

פלסר, המלווה את הפסטיבל לאורך שנים ארוכות כמוזיקאי, הביא עמו רוח חדשה, מדבקת ומלהיבה. היכולת לעורר סקרנות בעולם שאינו ממהר להשתנות או להסתכן, ובעידן בו ההנהלות והקהל מעדיפים ללכת בדרכים סלולות ובטוחות יחסית, מעידה גם על חוסנו ושמו הטוב של הפסטיבל הוותיק, אבל לא פחות מכך על רעב ובגרות של קהל הבאים בשעריו.

צבי פלסר, המנהל האמנותי של הפסטיבל. נוכחות הצ'לו הורגשה צילום: יעקב שמואל

לחצו כאן להגדיל הטקסט

"הדיבוק". הפקה מרגשת, לראשונה בישראל (צילום: עתליה תורן)

הפסטיבל נפתח עם "הדיבוק", אופרה קאמרית בשלוש מערכות שהלחין עופר בן-אמוץ וביים אילן תורן, וחוזר אל אחת מיצירות התרבות הקנוניות של יהדות אירופה. בן-אמוץ כתב גם את הליברטו על פי התרגום של ביאליק ליצירתו המופתית של אנסקי, מה שמותיר את הטקסט מעל לזמן הווה, וטוב שכך.

באופן מפתיע, זו הפעם הראשונה שההפקה האופראית המרגשת הזו מציגה בישראל. מדובר בפרשנות מרתקת ליצירתו של אנסקי שמעמידה את לאה, דמות האשה האוהבת והרדופה, במרכז. חנן, אהובה שהופך לדיבוק שנכנס בה, הופקד על ידי בן-אמוץ בידי הקלרנית. הרעיון להפקיע את היישות שמחוללת בראשה של לאה מגוף ממשי, ולתת לה חיים דרך כלי מוזיקה, הוא הברקה שמאפשרת לייצר דיאלוגים בימתיים מסעירים בין זמרת הסופרן, יהלי תורן, לבין נגן הקלרנית, גלעד הראל.

תורן מפתיעה לא רק בשל יכולתיה הווקאליות אלא גם בזכות כשרון דרמטי לא מבוטל שעומד בדרישות המורכבות של התפקיד, בעיקר בסצנת הגירוש של הדיבוק, אתגר לא פשוט הן מבחינה ווקאלית והן מבחינת העומס הרגשי שהדמות נדרשת לשקף. בשתייהן היא עומדת בכבוד. לטובת ההפקה בכפר בלום, הגיע לישראל גם זמר הבריטון הצרפתי, דויד סררו, בן להורים ישראלים ששר בעברית מצוחצחת את תפקיד המשולח.

ההפקה המשובחת הזו, שמשלבת בין פרשנות עכשווית למוזיקה יהודית, שירה על גבול החזנות, נגינה חסידית ונגיעות של מוזיקה בת זמננו, הצליחה לסחוף לתוכה את הקהל שמילא את אולם בית העם בקיבוץ כפר בלום עד אפס מקום. חבל שמדובר בהפקה חד-פעמית לטובת הפסטיבל, ויש לקוות שמישהו ירים את הכפפה על מנת שרבים נוספים יוכלו ליהנות ממנה.

שיחות עם סולנים, סרטים קשורים וחזרות להמונים

על מנת להרחיב את מעגלי המאזינים בתוך הפסטיבל, הוצעו בו השנה - לצד הקונצרטים והחזרות הפתוחות (מסורת נפלאה המאפשרת לחוות את תהליך העבודה) - גם שיחות מקדימות עם סולנים אורחים והקרנות סרטים קשורים באופן ישיר או עקיף לתוכנית. כך למשל הוקרן הסרט "מיומנו של נער שנעלם" של ה-BBC, המלווה את הטנור הבריטי איאן בוסטרידג' במסע בעקבות מחזור שירים שחיבר המלחין הצ'כי ליאוש ינאצ'ק.

"מיומנו של נער שנעלם". מילים של אהבה (צילומים: מקסים ריידר)

למחרת ההקרנה בוצעה בפסטיבל, במסגרת יום מיוחד שהוקדש למלחינים צ'כיים, בכורה עולמית לעיבוד של הוויולן המנוח זאב שטיינברג, ליצירת המופת של ינאצ'ק. על התזמורת ניצח אביב רון, הוגה הרעיון לעיבוד, שעלה במסגרת הפקה בימתית מושקעת ומעוררת התפעלות, בבימויה של יוליה פזנר ובהשתתפות זמר הטנור הצ'כי לדיסלב אלגר, זמרת המצו-סופרן הישראלית ניצן יוגב והשחקן אלי גורנשטיין. "מיומנו של נער שנעלם", יצירה שמדברת על אהבה, געגוע ותשוקה, נכתבה במקום ובזמן אחר, ומציפה את ייסורי האהבה, התלבטויותיו והקשיים החברתיים בדרך למימוש האהבה.

גורנשטיין פתח בקריאת מכתבים שכתב ינאצ'ק לאהובתו, קאמילה שטסלובה, ובהם פורש את קשת רגשותיו. כיוון שמדובר באשה נשואה ואם לילדים, לא ברור אם אהבתו של המלחין, שהיה נשוי גם הוא באותו הזמן, מומשה. עם זאת, חושפים המכתבים את ההשפעה הגדולה שהיתה למערכת היחסים הנכספת על יצירות שכתב בשלהי חייו, ובהן זו, המדברת בשפה קומוניקטיבית על מערכת יחסים אסורה בין בחור צעיר לצוענייה.

לדיסלב אלגר, בתפקיד הנער המאוהב, גנב את ההצגה בזכות קול הטנור החם והביצוע הנוגע ללב. השילוב בין המשחק התיאטרלי שלו לבין הקרנת שורות מדפי יומנו של הנער שהוא מגלם, היא פתרון מצוין שעובד הן ברמה הפרקטית (לטובת הקהל שאינו דובר צ'כית) והן ברמה האסתטית, והתוצאה - מרשימה. גם כאן, יש לקוות, שלהפקה יהיה המשך גם לאחר הפסטיבל.

לא רק כדי לרצות את הקהל

העובדה שמנהלו האמנותי החדש של הפסטיבל הוא נגן צ'לו, הורגשה באופן לא מבוטל. ברבים מהקונצרטים ניתן דגש לכלי קשת, והבחירות בתוך הרפרטואר הספציפי הזה, גם אם אינן תמיד מה שנהוג לכנות "Crowd Pleaser", פשוט מצוינות.

פסטיבל קול המוזיקה בגליל העליון. בלי להתחנף

זה בא לידי ביטוי בקונצרט "וריאציות" על יצירותיהם של רוברט שומן, אנטון ארנסקי וריכרד שטראוס וגם, כמובן, בקונצרט שהוקדש ליצירותיו של דבוז'אק, בו בוצעה בין היתר גם הסרנדה המופלאה לכלי קשת במי במול מז'ור שגרמה לפחות לי - להתאהב מחדש במלחין הצ'כי ובוויולנית הצרפתייה הנפלאה, ביאטריס מוטלה, שהופיעה גם בקונצרטים רבים בהמשך הפסטיבל. מוטלה, מתלמידותיו של צוקרמן, אשר הובילה בעבר את חטיבת הוויולה בתזמורת של לה סקאלה ובפילהרמונית של מינכן, ומנגנת כיום בתזמורת הקאמרית מאהלר, העבירה בכפר בלום כתת אמן כחלק משיתוף פעולה חדש יחסית שנרקם בין הפסטיבל לבין האקדמיה למוזיקה בירושלים.

שיתוף הפעולה בין הפסטיבל לבין האקדמיה, יוזמה של המנהל האמנותי היוצא, מיכאל מלצר, הוכיח את עצמו כבר בשנתו השנייה כצעד חשוב והכרחי להמשך. מעבר לעובדה ששילוב צעירים בקונצרטים הופכת את הפסטיבל לבמת חשיפה משמעותית, היא גם ממלאת באנרגיות חדשות את אולמות הקונצרטים ובונה ארסנל של קהל עתידי ומעידה על מחשבה לטווח ארוך הן ברמה הפדגוגית והן ברמה הפרקטית.

הלילה של גורנשטיין

לצד שלל הקונצרטים הציע הפסטיבל השנה גם טעמות מעולם המוזיקה הקלה, מה שאפשר אתנחתא נהדרת לסופו של יום. אמש, עמוק אל תוך ליל שישי, הושק בפסטיבל אלבום הביכורים של אלי גורנשטיין, שמעבר ליכולותיו הווקאליות הוכיח גם הפעם שהוא עשוי מאותם חומרים של פרפורמרים גדולים באמת.

גורנשטיין. מיטב הכותבים באלבום

בערב שמוקדש לשירי משוררים, גורנשטיין לא רק שר אלא בעיקר הגיש את בחירותיו הפואטיות. הבמה היא בית עבורו,

וכל גופו מדבר תוך שהוא מוביל את הקהל לעולם עשיר של מילים, דמיון ומוזיקה נהדרת שהולחנה במיוחד עבורו ומבוצעת על ידי טריו נגנים מעולה בניהולו המוזיקלי של גיא ויינגרטן, מוזיקאי צעיר ומחונן שאף הלחין בעצמו חלק מהשירים.

מיטב הכותבים קובצו יחדיו לטובת האלבום, שיצא לאור

בחודש הבא, ובהם מאיר ויזלטיר, יהונתן גפן, סשה

ארגוב, חיים חפר, אברהם חלפי, אלון אולארצ'יק, יוני רכטר, עלי מוהר, משה וילנסקי, דוד אבידן, חנוך לוין ועוד.

למרות המרחק מהמרכז, פסטיבל כפר בלום הוא בהחלט אטרקציה תרבותית המתבלת חופשה רוגעת בצפון באירועים מוזיקליים שהקהל הפוטנציאלי שלו רחב היקף. יש להמשיך ולחזק את המגמה שתפתח שערים גם לקהלים נוספים, מלבד הגרעין הקשה המגיע בנאמנות לכפר בלום מזה 27 שנים, ובכלל זה גם את שלל הפעילויות שמציע הפסטיבל לקהל צעיר - הכולל ילדים ובני נוער.

תגיות: פסטיבל | אופרה

[חזרה](#)